

Η σωστή διαχείριση του νερού κρίσιμη για τη ζωή στη Θεσσαλία

Φάνης Γέμτος,

Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Γίνε η αλλαγή που θέλεις να δεις στο Κόσμο

Παγκόσμια Ημέρα Νερού

- Στις 22 Μαρτίου γιορτάζουμε τη Παγκόσμια Ημέρα Νερού του ΟΗΕ.
- Φετινό θέμα: Be the change you want to see in the World Να γίνεις η αλλαγή-που θέλεις να δεις στο Κόσμο
- Στόχος να πάρει ο κάθε ένας μέτρα για τη βελτίωση της διαχείρισης του νερού.
- Ο φυσικός πόρος νερό απαιτεί καλή διαχείριση για να είναι επαρκές για τις ανάγκες μας
- Από τους 17 στόχους αειφόρας/βιωσιμότητας του ΟΗΕ, ο 6^{ος} αναφέρεται στο νερό. Πολύ σχετικές όμως είναι και ο στόχος 2: μηδενική πείνα ή επισιτιστική ασφάλεια

- Τι πρέπει να κάνει ο κάθε ένας για να πετύχουμε καλύτερη διαχείριση του νερού;
- Θα πρέπει να αρχίσουμε από τη σωστή οικιακή χρήση για να φτάσουμε σε όλες τις χρήσεις όπως στη βιομηχανία και στη γεωργία.
- Η γεωργία είναι ο κύριος χρήστης του νερού.
- Καταναλώνει περισσότερο από το 70% του νερού που στη λεκάνη της Μεσογείου είναι μεγαλύτερη και στη Θεσσαλία ξεπερνά το 90%.
- Η χώρα μας όπως όλες οι χώρες της Μεσογείου αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα έλλειψης νερού.

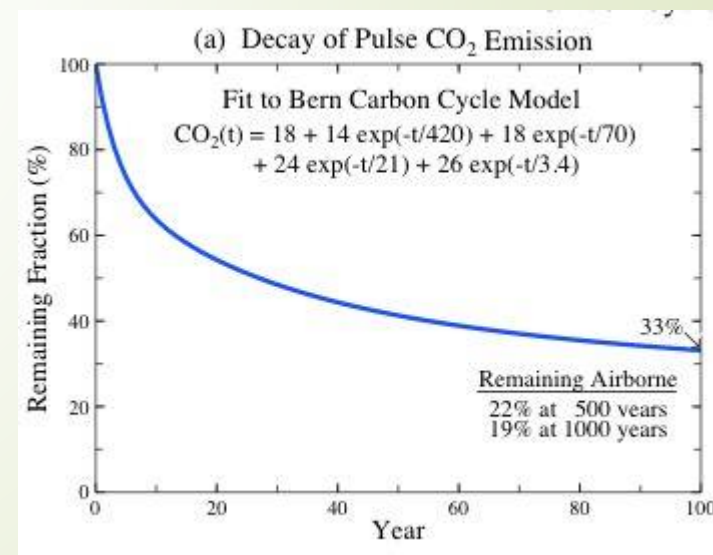
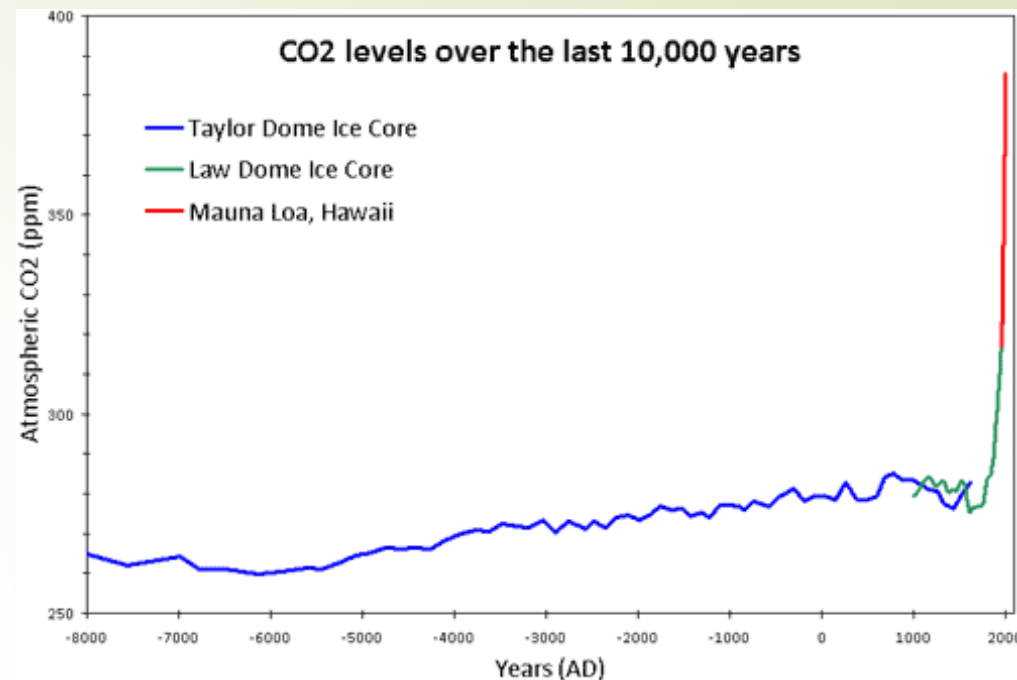

- Το Μεσογειακό κλίμα χαρακτηρίζεται από βροχές το χειμώνα και ξηρασία το καλοκαίρι
- Οι αρδευόμενες καλλιέργειες έχουν πολλαπλάσια παραγωγή αλλά και εισόδημα σχετικά με τις ξηρικές.
- Είναι λογικό να συγκεντρώνουμε το νερό το χειμώνα (αντί να χύνεται στη Θάλασσα) σε ταμιευτήρες (στις ορεινές περιοχές) , για να το χρησιμοποιούμε το καλοκαίρι σε πιο αποδοτικές καλλιέργειες.
- Τίθεται επομένως ένα ερώτημα πως διαχειριζόμαστε το διαθέσιμο φυσικό πόρο «νερό» για τη βέλτιστη αξιοποίησή του.
- Η Παγκόσμια Ημέρα Νερού είναι ευκαιρία να το συζητήσουμε, επικεντρώνοντας στο πρόβλημα της Θεσσαλίας
- Μπροστά μας έχουμε δύο σημαντικά προβλήματα: τη κλιματική κρίση και τη συνεχή αύξηση του πληθυσμού του Πλανήτη που θέτουν θέματα επισιτιστικής ασφάλειας.

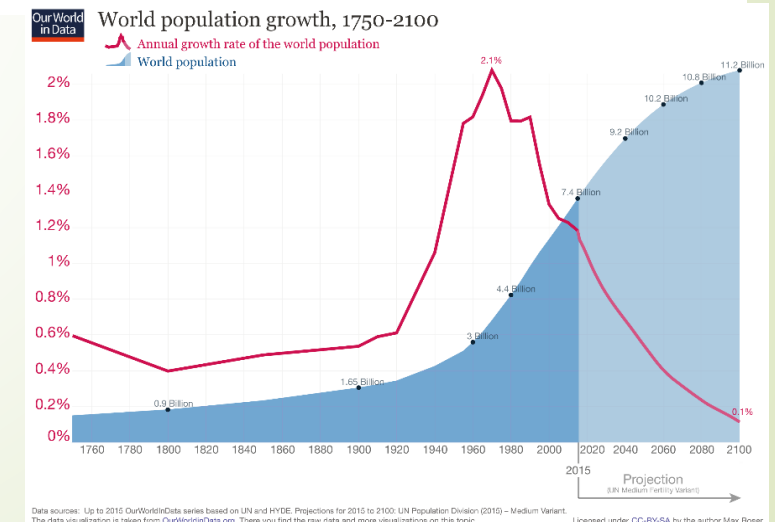
Κλιματική αλλαγή

- Κλιματική αλλαγή είναι ανθρωπογενής που σύμφωνα με την υπάρχουσα γνώση θα προκαλέσει αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του Πλανήτη.
- **Προβλέπεται** μια μείωση των βροχοπτώσεων, σημαντική αύξηση των ακραίων καιρικών φαινομένων όπως έντονων βροχοπτώσεων και ημερών καύσωνα, αυξομειώσεις της θερμοκρασίας, Φαινόμενα ξηρασίας

Γεωργία και κλιματική αλλαγή

- Η Γεωργία βρίσκεται σε μια ιδιότυπη κατάσταση: από τη μια πλευρά θα υποστεί τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής από την άλλη μπορεί να συμβάλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή να αφαιρέσει διοξείδιο του άνθρακα από την ατμόσφαιρα.
- Η Γεωργία καλείται να οργανωθεί για να αποτρέψει τις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, αναπτύσσοντας **μιας κλιματικά ανθεκτική** γεωργία, να συμβάλει στην εξοικονόμηση των φυσικών πόρων, να συμβάλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για περιορισμό της κλιματικής αλλαγής και να εξασφαλίσει τη διατροφή του αυξανόμενου πληθυσμού με υψηλής ποιότητας και υγιεινά τρόφιμα και πρώτες ύλες.
- Εκτιμάται ότι θα πρέπει να αυξήσουμε τη παραγωγικότητα της γεωργίας κατά 70% μέχρι τα μέσα του αιώνα

Η κλιματική αλλαγή φαίνεται έφτασε. Φαινόμενα των τελευταίων ετών

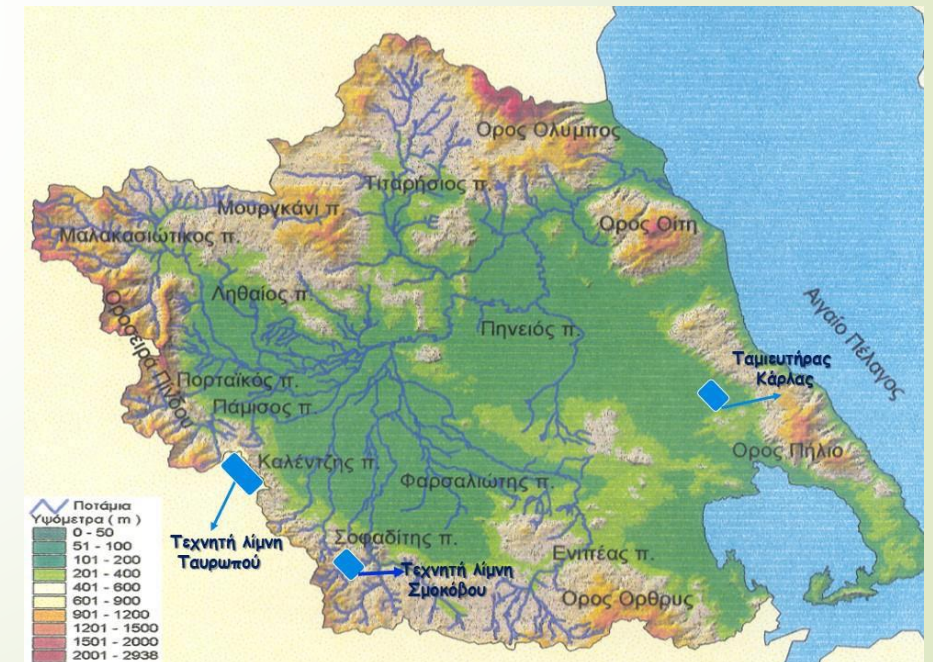
- Στη Θεσσαλία είχαμε αρκετά φαινόμενα που πρέπει να μας προβληματίσουν.
- Αρχίσαμε με τον Ιανό που προκάλεσε σημαντικές πλημμύρες σε περιοχές της Δυτικής Θεσσαλίας και κόστισε 400 εκ. € σε αποζημιώσεις.
- Προκάλεσε τεράστιες ζημιές από διάβρωση εδαφών που στις επικλινείς εκτάσεις της περιοχής που θα έχουν μακροχρόνια αρνητικά αποτελέσματα.
- Χαλαζοπτώσεις το καλοκαίρι
- Ισχυρούς ανέμους που προκαλούν ζημιές

Κατάσταση στη Θεσσαλία Σήμερα

Η Θεσσαλία μπορεί να είναι ένα καλό παράδειγμα για να αναλύσουμε τι κάνουμε.

- Η Θεσσαλία είναι η μεγαλύτερη πεδιάδα της χώρας με εκτιμώμενη καλλιεργούμενη έκταση 5.000.000 κ.μ. Από αυτά αρδεύονται τα 2.500.000 στρέμματα.
- Περιστοιχίζεται από ορεινούς όγκους.
- Η Θεσσαλία έχει τη παραγωγικότερη γεωργία της χώρας με μέσο κύκλο εργασιών 300 €/στρ έναντι 200 €/στρ του μ.ο. της χώρας.

Εμείς τι κάναμε για τη διαχείριση του νερού;

- Κάναμε ελάχιστα έργα ταμίευσης νερού: Ταυρωπός, Σμίκοβο, Κάρλα και κάποιους μικρούς ταμιευτήρες διάσπαρτους στο κάμπο.
- Πολλά ημιτελή έργα. Αγιονέρι, Συκιά, άλλα μελετημένα που δεν γίνονται (Πύλη, Δελέρια)
- Ξεκινήσαμε ένα πρόγραμμα εκμετάλλευσης των υπογείων υδάτων στη δεκαετία του 1970.
- Το πρόγραμμα επιτρέψαμε να ξεφύγει με μεγάλο αριθμό γεωτρήσεων που σταδιακά νομιμοποιήθηκαν.

- Σήμερα αρδεύεται από γεωτρήσεις το 70% των εκτάσεων. Κάτι που δεν είναι βιώσιμο γιατί οι υπόγειοι υδροφορείς εξαντλούνται (3 δις κ.μ έλλειμα κατά τα ΣΔΥΛΑΠ του 2017) ενώ το κόστος άντλησης είναι τεράστιο καθώς οι γεωτρήσεις έφτασαν στα 300 και 400 μέτρα.
- Το χειρότερο: Υπάρχει κίνδυνος εισόδου θαλασσινού νερού που θα κάνει τα νερά υφάλμυρα και ακατάλληλα για άρδευση καθώς κανείς δεν ελέγχει τη ποιότητα των υδάτων των γεωτρήσεων
- Υπάρχει άμεσος κίνδυνος οικολογικής καταστροφής με αλάτωση των εδαφών και ερημοποίηση της περιοχής της Ανατολικής Θεσσαλίας

- Η υπεράντληση νερών για άρδευση από το Πηνειό τον έχει καταντήσει χείμαρρο.
- Το καλοκαίρι η ροή σταματά πλέον από τα Τρίκαλα.
- Η διαχείριση της μεταφοράς και διανομής του επιφανειακού νερού είναι πολύ κακή.
- Η μεταφορά γίνεται με ανοιχτούς κακοσυντηρημένους αγωγούς με σημαντικές απώλειες
- Οι κρατικές γεωτρήσεις μεγάλης παροχής χρησιμοποιούνται για άρδευση μικρών χωραφιών και το νερό που περισσεύει καταλήγει στα στραγγιστικά κανάλια.

- Χρήση μεθόδων άρδευσης με υψηλή απόδοση ενώ έχει επεκταθεί σε περιοχές που αρδεύονται από γεωτρήσεις σε άλλες εφαρμόζονται ακόμα και μέθοδοι επιφανειακής άρδευσης με χαμηλό βαθμό απόδοσης.
- Είναι προφανές ότι η σημερινή κατάσταση δεν είναι βιώσιμη.

Ποια είναι η λύση;

- Να μειώσουμε τις αρδευόμενες εκτάσεις στο 1.500.000 εξοικονομώντας το έλλειμα των 500.000.000 κ.μ
- Να διατηρήσουμε τις αρδευόμενες εκτάσεις και να δημιουργήσουμε ταμιευτήρες που θα αποθηκεύουν 250.000.000 κ.μ στο εσωτερικό της λεκάνης απορροής του Πηνειού και να μεταφέρουμε άλλα 250.000.000 κ.μ από τη λεκάνη απορροής του Αχελώου.
- Αυτά σε συνδυασμό με μέτρα εξοικονόμησης νερού.
- Αυτές είναι οι λύσεις που βλέπω. Ας τις δούμε.

Γεωργική Παραγωγή στη Θεσσαλία

- Έχουμε τη πιο παραγωγική γεωργία της χώρας με κύκλο εργασιών 300 €/στρ έναντι 200 κατά μέσο όρο της χώρας.
- Αποτέλεσμα της ικανότητας των αγροτών μας και της άρδευσης 50% των καλλιεργούμενων εκτάσεων έναντι 30% μέσου όρου της χώρας.
- Τα τελευταία χρόνια έχουμε μια σημαντική στροφή σε δενδρώδεις καλλιέργειες αλλά και σε λαχανικά που μπορούν να αυξήσουν το κύκλο εργασιών αν οργανώσουμε σωστά την εμπορία των προϊόντων.
- Όλες αυτές οι καλλιέργειες υψηλής αξίας είναι αρδευόμενες.
- Πως ποτίζονται σήμερα; Το εξήγησα και επισήμανα ότι η κατάσταση δεν είναι πλέον βιώσιμη αλλά και επικίνδυνη.

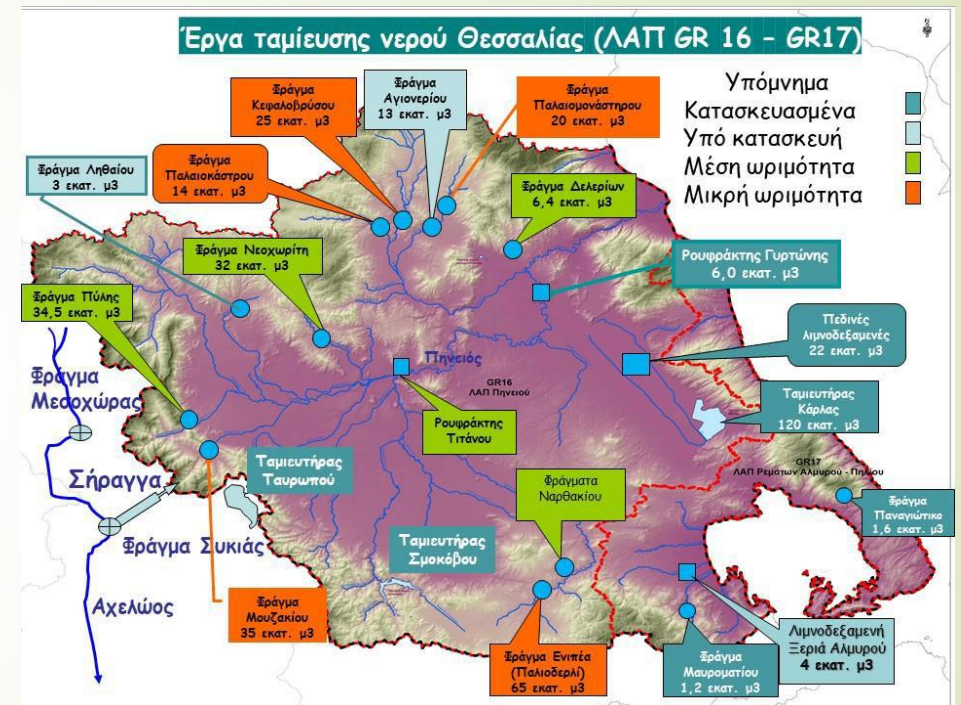
Μείωση των αρδευόμενων εκτάσεων

- Μια μείωση των αρδευόμενων εκτάσεων κατά 1.000.000 στέμματα θα μείωνε τη κατανάλωση νερού κατά 600.000.000 κ. μ. ή κατά 40% περίπου.
- Θα προκαλούσε όμως άμεση μείωση του κύκλου εργασιών της γεωργίας της τάξεως των 400 έως 500.000.000 €.
- Δεδομένου ότι το γεωργικό εισόδημα διαχέεται σε όλη τη κοινωνία αν υπολογίσουμε και ένα πολλαπλασιαστή η απώλεια εισοδήματος θα έφτανε τα 2 δις σχεδόν 1% του ΑΕΠ της χώρας.
- Αυτό θα μείωνε την απασχόληση στη Θεσσαλία. Θα ήταν αδύνατο να διατηρήσει το σημερινό πληθυσμό της. Προφανώς θα μεταφερε πολίτες προς την Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Είναι αυτό κάτι που θέλουμε ; Προφανώς όχι.
- Αντίθετα θα έπρεπε να επιδιώξουμε αναδιάρθρωση των καλλιεργειών με επέκταση των καλλιεργειών υψηλής αξίας για να αυξήσουμε το κύκλο εργασιών της γεωργίας μας στοχεύοντας στις επιδόσεις του Ισραήλ (1200 €/στρ) που θα αύξανε το εισόδημα της περιοχής. Αν μπορούσαμε να αυξήσουμε τις αρδευόμενες εκτάσεις θα αυξάναμε ακόμα περισσότερο το εισόδημα και την ευημερία των κατοίκων.

Εκτέλεση έργων ταμίευσης νερού

- Θα εξασφάλιζαν την αποθήκευση νερού στη διάρκεια του χειμώνα που τα νερά περισσεύουν και χύνονται στη θάλασσα, για να τα χρησιμοποιήσουμε το καλοκαίρι που έχουμε έλλειμα.
- Νερό που σήμερα χύνεται στο Αιγαίο και στο Ιόνιο πέλαγος.
- Τα ΣΔΛΑΠ εκτιμούν ένα έλλειμα της τάξεως των 500.000.000 κ. μ. ετησίως για τη διατήρηση των αρδευόμενων εκτάσεων στα σημερινά επίπεδα. Προτείνουν μια σειρά μεγάλων ταμιευτήρων περιμετρικά της πεδιάδας (Φράγματα Σκοπιάς, Μουζακίου, Πύλης, Νεοχωρήτη, Ελασσωνίτη) που θα μπορούσαν να καλύψουν τα μισά.
- Στο ΣΔΛΑΠ του 2014 προτείνεται η μεταφορά των άλλων μισών από το Θεσσαλικό Αχελώο μέσω του Φράγματος Συκιάς και της σήραγγας μεταφοράς της Δρακότρυπας.
- Οι ταμιευτήρες αυτοί, με κατάλληλα έργα μεταφοράς και διανομής του νερού θα εξασφαλίσουν καλής ποιότητας και φθινό επιφανειακό νερό για τις καλλιέργειες και την ύδρευση των πόλεων και οικισμών που σήμερα η συντριπτική πλειοψηφία καλύπτεται από γεωτρήσεις.

-

Κίνδυνοι από τα ημιτελή και εγκαταλειμμένα έργα

- Στη περιοχή του Θεσσαλικού Αχελώου έγιναν μια σειρά από έργα με δημιουργία δύο ταμιευτήρων νερού στις θέσεις Μεσοχώρα και Συκιά.
- Ο ταμιευτήρας Μεσοχώρας, σχεδόν έτοιμος από το 2001 παραμένει αναξιοποίητος μετά από παλινωδίες των πολιτικών μας και αποφάσεων του ΣΤΕ.
- Το έργο κόστισε σχεδόν 500.000.000 € και από τη μη λειτουργία του η ΔΕΗ χάνει 30.000.000 € από την ΥΗ ενέργεια που θα παρήγαγε.
- Τώρα το ελέγχουν για τυχόν προβλήματα, συντηρούν τον εξοπλισμό και ελπίζουμε να λειτουργήσει τα επόμενα δύο χρόνια.

Φράγμα ΣΥΚΙΑΣ και σήραγγα μεταφοράς

- Στη θέση Συκιά το φράγμα ξεκίνησε και η κατασκευή του διακόπηκε το 2010 ενώ είχε κατασκευαστεί μεγάλο μέρος του
- Το ίδιο και για τη σήραγγα μεταφοράς
- Η διακοπή έγινε με απόφαση του ΣΤΕ που επέβαλε αρχικά τη διακοπή των εργασιών που αναίρεσε αργότερα για τη σήραγγα μεταφοράς.
- Το πολιτικό σύστημα αντί να τελειώσει τη σήραγγα και αν θέλει να τη σφραγίσει προτίμησε να μη κάνει τίποτα.

-
- Από το τη περιοχή του φράγματος έχουν γίνει ο υπερχείλισης και οι τσιμεντώσεις των γύρω όγκων και σήμερα η ροή γίνεται από τις παρακάμψεις που είναι μισοφραγμένες.
 - Μέχρι τώρα δεν έχει γίνει καμία προσπάθεια να απαντηθούν οι παρατηρήσεις του ΣΤΕ
 - Τι θα γίνει αν έχουμε μια έντονη βροχή στη περιοχή της Συκιάς;
 - Δύο μελέτες ειδικών περιγράφουν τους κινδύνους
 - Στις 16 Ιουνίου 2010 παραδόθηκε μία έκθεση τριών ξένων μελετητών για την κατάσταση στη σήραγγα μεταφοράς, ενώ τον Σεπτέμβριο του 2010 παραδόθηκε άλλη μια έκθεση τεσσάρων (δύο ξένοι και δύο Έλληνες) πραγματογνωμόνων για την κατάσταση του Φράγματος Συκιάς και δύο σιράγγων (Κουμπουργιανίτικου και Αχελώου).
 - Και οι δύο περιγράφουν τους κινδύνους για καταστροφές.
 - Το πολιτικό σύστημα αντέδρασε με ένα μικρ-έργο συντήρησης και φύλαξης (μετά από 10 έτη) αλλά ακόμα αφήνει τα έργα ημιτελή με κινδύνους να θρηνήσουμε θύματα και καταστροφές.
 - Πρέπει το θέμα να συζητηθεί στη Βουλή και να αποφασιστεί τι θα γίνουν τα έργα: είτε θα περατωθούν είτε θα κατεδαφιστούν για να ελευθερωθεί η κοίτη του ποταμού.

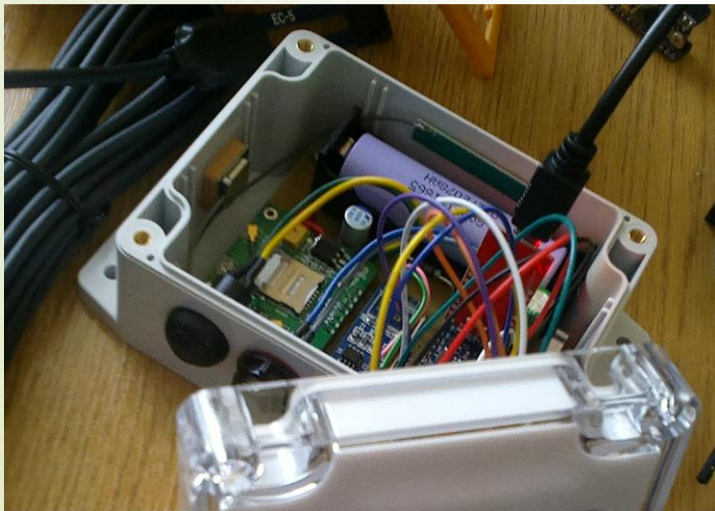
Μέτρα εξοικονόμησης νερού

Οι μελετητές των ΣΔΛΑΠ Πηνειού προτείνουν μέτρα εξοικονόμησης.

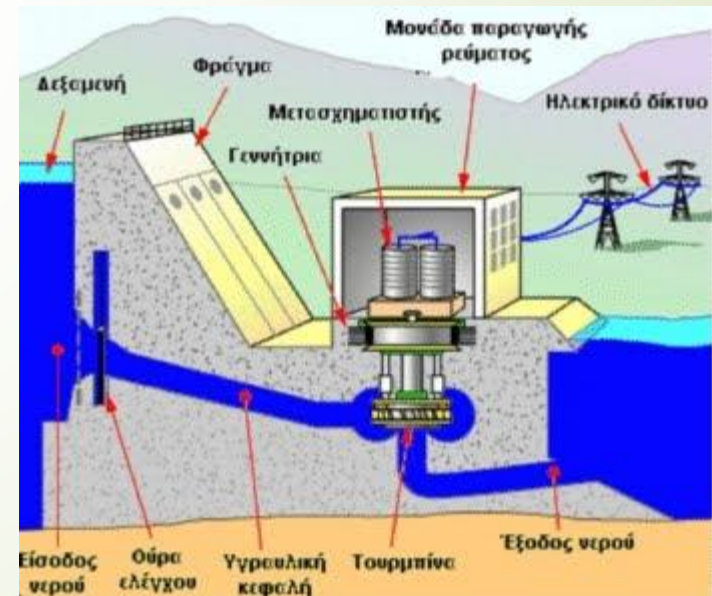
- Σήμερα εκτιμάται μια κατανάλωση νερού της τάξεως των 550 κ.μ. /στρ. και προτείνουν να τη μειώσουμε στα 460, περίπου 20%
- Αυτή η μείωση πρέπει να επιτευχθεί με μέτρα προς δύο κατευθύνσεις.
- Μείωση των απωλειών μεταφοράς και διανομής του νερού και υιοθέτηση μεθόδων άρδευσης με μεγαλύτερη απόδοση όπως η στάγδην. Πρότυπο έργο τέτοιας εξοικονόμησης είναι το έργο υπογείωσής του δικτύου του ΤΟΕΒ Ταυρωπού που εκτιμάται ότι θα εξοικονομήσει το 50% που καταναλώνει σήμερα. Διότι σήμερα η μεταφορά και η διανομή του νερού γίνεται με ανοιχτούς αγωγούς με μεγάλες απώλειες ή δε άρδευση με κατάκλιση που έχει μικρό βαθμό απόδοσης. Τέτοια έργα θα έπρεπε να γίνουν σε όλη τη περιφέρεια και η Περιφέρεια Θεσσαλίας εκτελεί τέτοια έργα σύμφωνα με τις δυνατότητές της που είναι μικρές.

- Αλλαγή των μεθόδων εφαρμογής με χρήση στάγδην άρδευσης αλλά και άλλων πιο αποδοτικών μεθόδων όπως υπόγεια στάγδην άρδευση.
- Δεν υπάρχει όμως γενικό σχέδιο εκτέλεσης των έργων με προτεραιότητες.
- Οι αγρότες από τη πλευρά τους έχουν σε μεγάλο βαθμό υιοθετήσει συστήματα στάγδην άρδευσης για εξοικονόμησή νερού και ενέργειας ιδιαίτερα στην Ανατολική Θεσσαλία όπου επικρατεί η άρδευση από γεωτρήσεις.
- Σήμερα οι νέες τεχνολογίες μπορούν να βοηθήσουν τους αγρότες να μειώσουν τις καταναλώσεις αλλά χρειάζονται καθοδήγηση και εκπαίδευση κάτι που δεν υπάρχει.
- Χαμηλού κόστους συστήματα με αισθητήρες υγρασίας του εδάφους μπορούν να συμβάλλουν στην ορθολογική άρδευση εφαρμόζοντας τις ποσότητες που απαιτούνται στο κατάλληλο χρόνο.

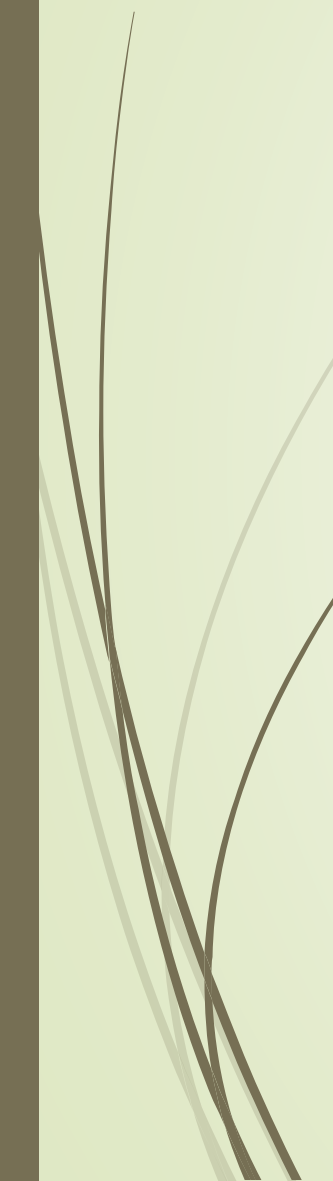

- Η υποκατάσταση γεωτρήσεων με επιφανειακά νερά θα συμβάλλει σημαντικά στη μείωση της ενέργειας για άρδευση.
- Εκτιμάται ότι οι γεωτρήσεις καταναλώνουν 700 GWh ηλεκτρικής ενέργειας κάθε χρόνο. Περίπου διπλάσια ενέργεια από όση θα παράγει το ΥΗ της Μεοόχωρας όταν γίνει.
- Μια ιδιαίτερα σημαντική παράμετρος που συνήθως δεν προβάλλεται.

Για να γίνουν όλα αυτά απαιτείται πολιτική βούληση

- Τις τελευταίες εβδομάδες η Θεσσαλία είχε τη χαρά να φιλοξενήσει τους ηγέτες των κομμάτων που διεκδικούν να κυβερνήσουν τη χώρα την επόμενη τετραετία.
- Και οι δύο παρά τα μεγάλα λόγια για τη σημασία του πρωτογενούς τομέα απέφυγαν να τοποθετηθούν στο κρίσιμο θέμα της διαχείρισης των υδάτων της Θεσσαλίας που θα κάνει τον πρωτογενή τομέα βιώσιμο.
- Τη τιμή των συλλογικών φορέων της Θεσσαλίας (Περιφέρεια, ΠΕΔ, Επιμελητήρια, Αγροτικοί συνεταιρισμοί κλπ) έσωσε η Επιτροπή Μπλόκων με επικεφαλής το κ Τζέλα που έθεσαν το θέμα με θάρρος και στους δύο.
- Ο Δήμαρχος και ο Αντιδήμαρχος Κιλελέρ μίλησαν για το πρόβλημα της διαχείρισης των υδάτων που απέφυγε να απαντήσει ο Πρωθυπουργός.
- Ο αρχηγός του ΣΥΡΙΖΑ απέφυγε να απαντήσει με τη γνωστή φράση «το ΣΤΕ ακύρωσε το έργο μεταφοράς νερού από τον Αχελώο». Ενδιαφέρουσα άποψη αν ζούσαμε σε ένα κράτος δικαστών και όχι σε μια κοινοβουλευτική δημοκρατία.
- Στις κοινοβουλευτικές δημοκρατίες οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι του λαού κυβερνούν με τη κυβέρνηση που στηρίζουν. Αυτοί καθορίζουν τα έργα για την ανάπτυξη της χώρας. Οι δικαστές, κρίσιμο στοιχείο της δημοκρατίας μας, ελέγχουν τις πράξεις της διοικήσεως αν είναι σύμφωνες με το σύνταγμα τους νόμους και τους κανονισμούς της ΕΕ.

-
-
- Εάν η μελέτη ενός έργου έχει σημεία που δεν είναι σύνηνομα τότε ζητείται η διόρθωση των μελετών.
 - Για παράδειγμα όταν κατασκευάζονταν η Εγνατία οδός, οι μελέτες δεν είχαν λάβει υπόψη τους ότι σε κάποια σημεία ο δρόμος διακόπτε περάσματα αρκούδας που θα δημιουργούσε προβλήματα στα ζώα.
 - Τι έγινε; Σταμάτησε η Εγνατία και αφέθηκε να καταρρέει; Όχι. Απλώς έγινε επαναχάραξη και διόρθωση του έργου και σήμερα έχουμε ένα υπέροχο δρόμο που μας πάει από τη μία άκρη της χώρας στην άλλη. Το ίδιο έπρεπε να γίνει και με τη μελέτη του Φράγματος της Συκιάς ή της Μεσοχώρας.
 - Προφανώς δεν πρέπει να αφεθεί το έτοιμο από το 2001 ΥΗ της Μεσοχώρας να μένει αδρανές ενώ το ημιτελές έργο της ΣΥΚΙΑΣ να αφήνεται να καταρρεύσει με τεράστια περιβαλλοντικά προβλήματα όταν αυτό θα γίνει.
 - Ο αρχηγός της ΝΔ προσπάθησε όσο μπόρεσε να αποφύγει να αναφερθεί στο υδατικό πρόβλημα της Θεσσαλίας.
 - Ούτε συνέντευξη τύπου δεν έδωσε στη Θεσσαλία.
 - Θριαμβολόγησε για τον ταμιευτήρα στον Ενιπέα (που θα λύσει το πρόβλημα της πεδιάδας των Φαρσάλων) και το έργο εξοικονόμησης νερού του ΤΟΕΒ Ταυρωπού. Ούτε καν αναφέρθηκε στη μελέτη του Φράγματος Μουζακίου που φαίνεται ότι θα προχωρήσει. Βέβαια την επομένη αναγκάστηκε να πει στους αγρότες των Μπλόκων ότι ο Αχελώος θα αργήσει να γίνει για αυτό θα δοθεί προτεραιότητα στα μικρά και μεσαία έργα που θεωρεί ότι θα γίνουν γρηγορότερα. Τι σημαίνει μικρά και μεσαία είναι ένα ερώτημα.
 - Το ημιτελές φράγμα της ΣΥΚΙΑΣ χρειάζεται περισσότερο χρόνο να τελειώσει από άλλα έργα που θέλουν μελέτες, απαλλοτριώσεις και κατασκευή! Πλήρης άγνοια του θέματος.

- Πόσο χρόνο χρειάζονται τα μικρά έργα; Το Φράγμα Αγιονερίου (15.000.000 κ.μ νερού) ημιτελές εδώ και 20 χρόνια. Το Φράγμα Δελερίων (5-6.000.000 κ.μ) μελετημένο από την εποχή Νομαρχίας Κατσαρού. Πύλης κλπ
- Ο χρόνος κατασκευής εξαρτάται περισσότερο από τη πολιτική βούληση.
- Όσο για το κόστος των μικρών έργων τρομάζει. Το Φράγμα στο Ληθαίο με χωρητικότητα 2.000.000 κ.μ κοστίζει 20.000.000 € (10 €/κ.μ). Το Φράγμα της ΣΥΚΙΑΣ έχει εκτιμώμενη χωρητικότητα 500.000.000 κ.μ και εκτιμάται ότι θα κοστίσει 500.000.000 € (1€/κ.μ.)
- Τα μεγάλα φράγματα έχουν επί πλέον σημαντική παραγωγή ΥΗ ενέργειας που καλύπτει ένα μέρος των αποσβέσεων.
- Ίσως η απόσβεση να μην είναι το ίδιο εύκολη με τις μονάδες φυσικού αερίου αλλά η αποφυγή εισαγωγής ορυκτών καυσίμων δίνει ένα ακόμα πλεονέκτημα.

Εμμονές του πολιτικού συστήματος της χώρας

- Με το τελευταίο δυστύχημα στα Τέμπη βγήκε στην επιφάνεια ότι το πολιτικό σύστημα της χώρας προώθησε τις οδικές μεταφορές έναντι του καθαρότερου και φθηνότερου σιδηροδρόμου. Τα έργα σέρνονταν για δεκαετίες.
- Κάτι αντίστοιχο φαίνεται να έγινε και με την ενέργεια. Μεταφέραμε τη παραγωγή από το λιγνίτη στο φυσικό αέριο χωρίς να μεταφέρουμε ένα μέρος στην ΥΗ ενέργεια με ταμειυτήρες πολλαπλού σκοπού.
- Μια χώρα γεμάτη βουνά, αέρα και ήλιο δεν τα αξιοποιεί με έργα πολλαπλού σκοπού και προτιμά το εισαγόμενο φυσικό αέριο που είναι ορυκτό καύσιμο.
- Τι επιπτώσεις έχει αυτός ο προσανατολισμός στην οικονομία και τη γεωργία της χώρας; Και γιατί προτιμάται το φυσικό αέριο από την ΥΗ ενέργεια.
- ΥΗ ενέργεια που έχει σημαντικά πλεονεκτήματα όπως: είναι ενέργεια που δεν παράγει αέρια του θερμοκηπίου, παράγεται από εγχώρια πρώτη ύλη, μπορεί να συμπληρώσει την ενέργεια που παράγεται από αιολικά και ηλιακά πάρκα ενώ μπορεί με έργα αντλιοστμίου να τα συμπληρώσει λειτουργώντας ως συσσωρευτής ενέργειας.
- Μέχρι σήμερα δεν μπόρεσα να βρω απάντηση στο ερώτημα.

-
-
- Δεν αμφισβητώ ότι ένα μέρος θα πρέπει να πάει σε μονάδες βάσης φυσικού αερίου αλλά γιατί δεν μπορούσε ένα τμήμα να πάει σε ΥΗ;
 - Μια συζήτηση στη βουλή θα βοηθούσε στο να ληφθούν αποφάσεις που θα δεσμεύουν όλους για το συμφέρον της χώρας.
 - Το μεγάλο πρόβλημα όμως είναι η αδυναμία διεκδίκησης των έργων από τους τοπικούς φορείς
 - Ο Περιφερειάρχης (όπως και οι βουλευτές) ενώ πολλές φορές σε συγκεντρώσεις υπερθεματίζουν στην εκτέλεση των έργων, και η Περιφέρεια έχει κάνει σημαντικά έργα εξοικονόμησης νερού) όταν ο Πρωθυπουργός επιβάλλει σιγήν ιχθύος επί του θέματος προσπαθούν να τον καλύψουν.
 - Το μέλλον του πρωτογενούς τομέα της Θεσσαλίας δεν είναι ευοίωνο χωρίς λύση στο υδατικό πρόβλημα.

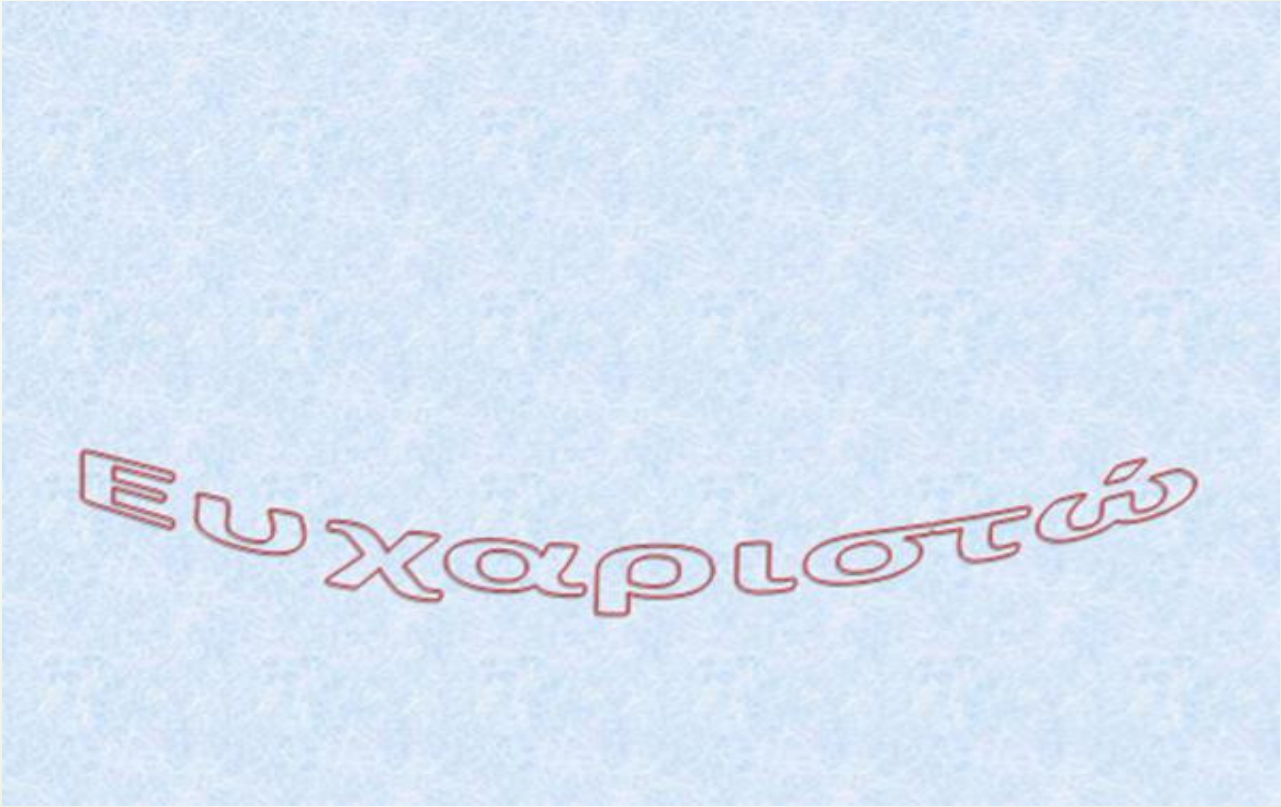
Συμπεράσματα

- Είναι προφανές ότι η σημερινή διαχείριση των υδάτων της Θεσσαλίας δεν είναι βιώσιμη.
- Το πολιτικό σύστημα αρνείται να πάρει αποφάσεις που είναι είτε η μείωση των αρδευόμενων εκτάσεων (ήδη επιδοτείται από τη νέα ΚΑΠ η αντικατάσταση αρδευόμενων από ξηρικές) είτε να δρομολογηθούν άμεσα τα απαραίτητα έργα ταμίευσης.
- Τα ΣΔΥ που εκπονούνται για τη Θεσσαλία με σημαντική καθυστέρηση που προκάλεσε παρέμβαση της ΕΕ έχουν αποδεσμευτεί από την άρνηση της προηγούμενης κυβέρνησης να συμπεριληφθεί στα σενάρια η μεταφορά νερών από το Θεσσαλικό Αχελώο.
- Φαίνεται ότι ίσως μπει στο πρόγραμμα του ΥΠΑΑΤ η μελέτη του Ταμιευτήρα Μουζακίου. Για το ταμιευτήρα Πύλης που υπάρχει μελέτη ούτε κουβέντα.
- Ο ΥΠΕΝ μας είπε ότι τα έργα του Αχελώου θα μελετηθούν μετά την αναθεώρηση των ΣΔΥ. Καθόλου καθησυχαστικό.
- Φαίνεται ότι τα δύο κόμματα προτιμούν να παραμείνουν τα έργα όπως είναι με τεράστιους κινδύνους πλημμυρών και δεν έχουν το θάρρος να αποφασίσουν να τα γκρεμίσουν εφόσον δεν θέλουν να τα τελειώσουν.

-
-
- Η Περιφέρεια θα έπρεπε να ηγηθεί της πίεσης προς τη κυβέρνηση απαιτώντας απαντήσεις από τον Πρωθυπουργό (και το αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης) αντί να του επιτρέψει να το αποφύγει στη πρόσφατη επίσκεψη στη Λάρισα.
 - Το ίδιο ισχύει για τους Βουλευτές που παρουσία του Πρωθυπουργού τηρούν την επιβεβλημένη σιγή ιχθύος.
 - Η απουσία όμως αντιδράσεων από τους φορείς της Θεσσαλίας (Επιμελητήρια, Οργανώσεις αγροτών, επαγγελματικές οργανώσεις) εκτός της επιτροπής των Μπλόκων είναι εκκωφαντική.
 - Δυστυχώς δεν έχουμε καταλάβει πόσο κινδυνεύει η ανάπτυξη και η ζωή της Θεσσαλίας.
 - Η προεκλογική περίοδος είναι καλή για άσκηση πιέσεων.

agreng.agr.uth.gr
biomass.agr.uth.gr
gemtos@agr.uth.gr

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

-
-
- - Έκθεση πραγματογνωμόνων για σήραγγα εκτροπής:
https://www.ypethe.gr/sites/default/files/archivefiles/2010_06_16_ekthesi_empeirognomonon_gia_siragga_ektropis_ahelooy.pdf.
(Σεπτέμβριος 2010) - Έκθεση πραγματογνωμόνων για φράγμα Συκιάς και σηράγγων:
https://www.ypethe.gr/sites/default/files/archivefiles/2010_09_ekthesi_empirognomonon_gia_fragma_sykias_sta_agglika.pdf.